

بسمه تعالی

«دستورالعمل اجرایی حکم جزء (۲) بند (ح) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور»

ماده ۱- این دستورالعمل به منظور تعیین چارچوب و سازوکار اجرایی حکم جزء (۲) بند (ح) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور؛ مبنی بر تعیین مرجع رسیدگی و تایید بدهی ها و مطالبات دولت موضوع حکم بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و تهیه گزارش سالانه موضوع حکم اخیرالذکر و گزارش موضوع حکم جزء (۳) بند (ح) تبصره یاد شده می باشد؛ که به صورت مشترک توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانة دارایی کل کشور) و سازمان برنامه و بودجه کشور (معاونت هماهنگی برنامه و بودجه) تهیه و برای اجرا به مبادی ذی ربط ابلاغ می شود.

ماده ۲- در اجرای جزء (۲) بند (ح) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور؛ مرجع رسیدگی به بدهی ها و مطالبات دولت موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، به شرح جدول ذیل تعیین می شود:

ردیف	شرح اقلام	مرجع رسیدگی و تایید
الف - اقلام بدهی ها و مطالبات دولت در سطح دستگاه های اجرایی (اقلام دستگاهی)		
۱	بدهی ها/مطالبات وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی (و دستگاه های اجرایی محلی) و طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (طرح هایی که اعتبارات آنها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می شود و مربوط به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های دولتی می باشد)	رییس دستگاه اجرایی/مقام مجاز و ذیحساب/مدیر مالی یا عنوانین مشابه (در دستگاه های فاقد ذیحساب) با رعایت قوانین و مقررات مربوط
ب - اقلام بدهی ها و مطالبات دولت (فاقد دستگاه اجرایی مشخص یا اقلام فرادستگاهی)		
۱	بدهی/طلب دولت به/از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد.	هیات نظار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (با اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانة دارایی کل کشور) و بر اساس گزارشات حسابرسی ویژه/تاییدیه دریافتی از هیات مذکور در اجرای شیوه نامه اجرایی رسیدگی به مطالبات از دولت موضوع مفاد ماده (۳) این دستورالعمل؛ هیات مذکور مجاز است از خدمات سازمان حسابرسی در این خصوص استفاده نماید. بانک مرکزی و سازمان حسابرسی با اعلام هیات نظار، امکان استفاده هیات مذکور از خدمات حسابرسی مذکور را فراهم می نمایند.
۲	بدهی/طلب دولت به/از صندوق توسعه ملی که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد.	هیات نظارت صندوق توسعه ملی (با اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانة دارایی کل کشور) و بر اساس گزارشات حسابرسی ویژه/تاییدیه دریافتی از هیات مذکور در اجرای شیوه نامه اجرایی رسیدگی به مطالبات از دولت موضوع مفاد ماده (۳) این دستورالعمل؛ هیات مذکور مجاز است از خدمات سازمان حسابرسی در این خصوص استفاده نماید. صندوق توسعه ملی و سازمان حسابرسی با اعلام هیات نظارت صندوق امکان استفاده هیات مذکور از خدمات حسابرسی مذکور را فراهم می نمایند.
۳	بدهی دولت بابت انتشار و صدور انواع اوراق مالی اسلامی و اوراق تسویه خزانه	خزانة دارایی کل کشور (با اعلام مرکز مدیریت بدهی های عمومی و روابط مالی دولت)

۴	مطالبات دولت بابت وام موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه و بودجه و سود سهام شرکت‌های دولتی	خزانة داری کل کشور (با اعلام اداره کل خزانه)
۵	مطالبات دولت بابت حساب ذخیره ارزی	بر اساس ارقام اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (پس از تسعیر به نرخ ارز درج شده در سامانه مرکز مبادله ارز و طلای ایران در تاریخ گزارش)
۶	سایر اقلام بدهی‌ها و مطالبات فرادستگاهی دولت که مربوط به دستگاه اجرایی خاصی نباشد (از جمله بدهی دولت به سازمان تامین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنشستگی و بیمه‌ای، بانکها، شرکت‌های هواپیمایی، شهرداری‌ها و ...)	سازمان حسابرسی (با اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانة داری کل کشور) و بر اساس گزارشات حسابرسی ویژه/ تاییدیه دریافتی از سازمان مذکور در اجرای شیوه نامه رسیدگی به مطالبات از دولت موضوع مفاد ماده (۳) این دستورالعمل).

ماده ۳- ایجاد هرگونه بدهی برای دولت، در صورتی مجاز است که از قبل، "مجوز آن در قالب مبادله موافقت‌نامه و یا تعهد و تضمین آن با مبنای قانونی همراه با شناسه یکتا" توسط سازمان صادر و حسب مورد شناسه تعهدات مربوط صادر شده باشد. پذیرش قطعی بدهی‌های برعهده دولت (اقلام فرادستگاهی) منوط به ارائه شناسه تعهد دولت صادره توسط سازمان و طی مراحل رسیدگی و تایید طبق شیوه‌نامه اجرایی رسیدگی به مطالبات ادعایی از دولت موضوع بخشنامه شماره ۵۷/۴۷۲۷۱ مورخ ۱۴۰۳/۳/۱۳ وزارت امور اقتصادی و دارایی و ثبت در سامانه حسابداری مرکز مدیریت بدهی‌های عمومی و روابط مالی دولت (به نیابت از دولت جمهوری اسلامی ایران) می‌باشد.

تبصره ۱- سازمان مکلف است قبل از صدور هرگونه تخصیص اعتبار به منظور تسویه بدهی‌های فرادستگاهی دولت، نسبت به صدور شناسه تعهد مربوط اقدام نماید.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظفند تا پایان اردیبهشت ماه نسبت به ثبت درخواست ایجاد تعهدات جدیدی که بار مالی آنها در قانون بودجه سال جاری پیش‌بینی نشده اما طبق قوانین و مقررات دستگاه اجرایی ملزم به ایفای آنها بوده و بار مالی آنها باید در لوایح بودجه سال‌های آتی پیش‌بینی گردد در سامانه جامع مدیریت تعهدات دولت اقدام نمایند.

ماده ۴- صدور شناسه تعهدات دولت به منظور طی مراحل رسیدگی و تایید اقلام فرادستگاهی دولت، با تشخیص سازمان برنامه و بودجه کشور منوط به انجام حسابرسی توسط سازمان حسابرسی یا سایر مراجع رسیدگی و تایید موضوع ردیف‌های (۱) و (۲) قسمت (ب) جدول ذیل ماده (۲) این دستورالعمل (پس از صدور تخصیص از محل اعتبارات مندرج در ردیف مربوط در جدول شماره (۹) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور) برپایه معیارها و مبانی قانونی مربوط انجام می‌پذیرد.

ماده ۵- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - موظفند بر اساس اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانة داری کل کشور) و الزامات و تکالیف مقرر در ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، آیین نامه اجرایی آن و بخشنامه‌های صادره مربوط اقدامات لازم را در چارچوب این دستورالعمل معمول نمایند. ذیحسابان و مدیران امور مالی دستگاه‌های اجرایی مکلفند در راستای وظایف قانونی خود، اقلام بدهی‌ها و مطالبات واحد گزار شگر ذی‌ربط را بر اساس استانداردهای حسابداری بخش عمومی و نظام حسابداری بخش عمومی ابلاغی توسط خزانة داری کل کشور (مورد تأیید دیوان محاسبات کشور) در دفاتر مالی (سامانه حسابداری) شناسایی و اطلاعات آن را مطابق ترتیبات مقرر در بخشنامه‌های صادره وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانة داری کل کشور) از طریق سامانه سمانو ارسال نمایند.

ماده ۶- ارقام بدهی و طلب ثبت شده توسط دستگاههای اجرایی در سامانه سماد نو مرکز مدیریت بدهیهای عمومی و روابط مالی دولت با مسوولیت مراجع ردیف ۱ قسمت (الف) جدول ذیل ماده (۲) این دستورالعمل، پس از بررسی در گزارشات مربوط و از جمله گزارش سالانه بدهیها و مطالبات دولت موضوع حکم بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور لحاظ می گردد. همچنین اقلام بدهی و طلب فرادستگاهی دولت موضوع بخش (ب) جدول فوق، پس از طی مراحل رسیدگی، حسابرسی و تایید مربوط با رعایت الزامات و ترتیبات شیوه نامه اجرایی مربوط، توسط خزانه داری کل کشور (مرکز مدیریت بدهیهای عمومی و روابط مالی دولت) در سامانه حسابداری مربوط ثبت و مانده آن ضمن ثبت در سامانه سماد نو، در گزارش اخیرالذکر منظور می شود.

ماده ۷- شمول این دستورالعمل از حیث اجرای حکم بند (پ) ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و آیین نامه اجرایی آن، صرفاً بر دولت شامل وزارتخانه ها، موسسات دولتی، دستگاههای اجرایی محلی، طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای (منابع عمومی شرکت های دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی) می باشد. بدهیها و مطالبات مربوط به منابع داخلی شرکت های دولتی و منابع داخلی موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، مشمول مفاد این دستورالعمل نبوده و لیکن در اجرای حکم ماده (۲) آیین نامه اجرایی ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و همچنین تهیه گزارشات پایداری بدهی عمومی و گزارش نسبت بدهی موضوع ماده (۲۴) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و آیین نامه اجرایی مربوط، مکلف به ارائه گزارشات فصلی و سالانه منابع داخلی در مواعد مقرر می باشند.

ماده ۸- ترتیبات و الزامات تهیه گزارش موضوع جزء (۳) بند (ح) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور منطبق بر ترتیبات و الزامات تهیه گزارش حکم بند «پ» ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور طبق این دستورالعمل بوده و بعنوان گزارش واحدی تهیه و در موعد مقرر به مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد.

ماده ۹- پرداخت و تسویه دیون و تعهدات دولت و شرکت های دولتی به کلیه اشخاص بر طبق قوانین و مقررات مربوط و استفاده از ظرفیت های پیش بینی شده در قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور، منوط به اعلام الکترونیکی مانده بدهیها و مطالبات توسط دستگاههای اجرایی ذی ربط به وزارت امور اقتصادی و دارایی (سامانه سماد نو) براساس الزامات ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴ و آیین نامه اجرایی آن می باشد. همچنین مبنای اقدام درخصوص سال ایجاد بدهی به منظور استفاده از ظرفیت های پیش بینی شده در قوانین و مقررات مربوط طی سال ۱۴۰۴، سال ایجاد بدهی اعلام شده در سامانه مذکور خواهد بود.

سید رحمت اکرمی
خزانه دار کل کشور

محمدحسین رحمتی
معاون هماهنگی برنامه و بودجه

جواد آزادپر
رئیس مرکز مدیریت بدهیهای عمومی و روابط
مالی دولت

نیلوفر دمنه
رئیس امور سیاست گذاری و هوشمندسازی نظام
مالی دولت